

© Sander Salden

Ellis Meeusen & Pleun van Engelen

Eerst

wo 24 apr 2024 · 20u

duur: 1u15

met nagesprek met Ellis en Pleun

I
N
F
O

Drie jaar geleden deden Ellis Meeusen en Pleun van Engelen mee met een televisiequiz. Ze hebben toen niet gewonnen. Ze werden tweede.

Vanuit alle onverwachte, onverwerkte en onbenullige gevoelens die bij het verliezen kwamen kijken, maakten ze een voorstelling over winnaarsmentaliteit en competitiedrang. En over het gebrek daaraan. Over meisjes die niet snel kunnen rennen en als laatste mogen kiezen van de prijzentafel. Over opofferen, doorgaan, je best doen en toch falen. Over als eerste op de zuidpool willen zijn. Vooral over als eerste op de zuidpool willen zijn.

A **De eerste van de klas? Liever niet**

R
T
I
K
E
L

Wedstrijdwinnaars en recordbrekers mogen dan wel juichen op het podium, voor sommigen kan die winst hen ook blokkeren om nog eens te scoren. Wat doe je eraan? 'Het gevoel te mógen verliezen is essentieel om te kunnen winnen.'

Fragment uit een artikel van Mona Thijs in De Standaard
Donderdag 7 september 2023

'Alles wat jij aanraakt, wordt goud', zei mijn celloleraar mij toen ik dertien was. Ik was totaal overrompeld. Nog meer toen hij eraan toevoegde: 'Je bent mijn beste leerling.' Ik herinner me dat ik die les zelf de pannen van het dak speelde; Bachs 'Suite no. 1 in G major' klonk nooit zo doorleefd, maar vanaf de les daarna ging het stijl bergafwaarts met mijn celloprestaties. De leraar snapte er, net als ikzelf, niks van. (...)

Pas later begreep ik dat ik – in kleine mate – last had van hetzelfde gevoel als dat waar de Franse schrijfster Annie Ernaux mee worstelt sinds ze in 2022 de Nobelprijs voor de Literatuur won: ze krijgt geen letter meer op papier. Zij is slachtoffer van het zogenaamde Nobelprijs-effect. 'Ik ga brutaal zijn en zeggen dat ik een prijs heb gewonnen die ik nooit wou', zei ze daar zelf over. 'Sinds ik de prijs gewonnen heb, kan ik niet meer schrijven.'

Heel ons leven lijkt gericht op beter worden, opklimmen en pieken, maar het moment dat je hem gehaald hebt, die piek, die eerste plaats, lijken sommigen te blokkeren. Maar waarom?

De standaard is gezet

Vóór je de eerste of de beste wordt, zijn er vaak niet zo veel verwachtingen. Die underdogpositie verleent je een bepaalde vrijheid waarin je ongedwongen kunt experimenteren. (...) Maar eens we uitgeroepen zijn tot eerste of beste, verliezen we die underdogpositie. Plots is er een standaard gezet die verwachtingen met zich meebrengt – verwachtingen van buitenaf en van onszelf. (...)

Focus op ervaring

Dikwijls wordt ons gevraagd: 'Wat is jouw volgende doel? Wat wil je bereiken?' De essentie is echter: waarom doe je dit?'

Bij dat laatste denk ik aan het verhaal van de Britse poolreiziger Robert Falcon Scott, die met zijn team als eerste de Zuidpool wilde bereiken. (...) Theatermaker Ellis Meeusen verweefde dat verhaal in de voorstelling *Eerst*, die ze samen met Pleun Van Engelen maakte. 'Robert Falcon Scott vindt op de Zuidpool een brief van Amundsen, die redelijk hard benadrukt dat zij eerst waren. Hij schrijft in die brief dingen in de trant van: als je deze brief leest, dan ben je hier ná ons. Wij eindigen de voorstelling met een andere brief, die vertrekt vanuit de vraag: wat als Amundsen niet had geschreven 'als jullie hier ná ons zijn', maar: 'als jullie hier óók zijn, weet dan dat wij niet kunnen wachten om daarover te praten. Want jullie zijn de enigen die dit ook hebben meegemaakt.' Wat, met andere woorden, als Amundsen en bijgevolg ook Robert Falcon Scott, meer op de gedeelde ervaring dan op de ranking hadden gefocust?

Dat vind ik een mooie gedachte-oefening voor iedereen die bang is anderen of zichzelf niet (meer) te kunnen overtreffen. Stel dat we na de geleverde prestatie met elkaar aan tafel zouden gaan zitten (en dat als je van jezelf hebt gewonnen, je met jezelf aan tafel gaat zitten). Stel dat we elkaar of onszelf zouden vragen: 'Vertel eens, waarom sloeg jouw hart over toen je voor het eerst aan de Zuidpool dacht?'

Die waaromvraag is misschien wel de eerlijkste vraag die we kunnen stellen, of je nu eerste, tweede, laatste of vijftiende geworden bent.

C tekst en spel: Ellis Meeusen,
Pleun van Engelen
R muzikale coaching en eindregie:
Harald Austbø
E scenografie: Sander Salden,
Emilie Poelmans
D kostuum: Wim Muyllaert
I artistieke klankborden:
T Suzanne Grotenhuis, Freek Vielen,
S Het nieuwstedelijk

met de steun van
Het nieuwstedelijk, De Nwe Tijd,
deAuteurs, stad Leuven, de Vlaamse
Overheid
met dank aan hetpaleis, Walpurgis,
Egon Schoelynck, Nico Boon, Ruth
Mariën, Runa Robbroeckx, Nora
Chaoui, Noa Pylyser, Matthias Van
de brul, Stefanie Lambrechts,
Jonathan Michiels, Tristan Feyten

In het kader van Coup de Ville 2024.

DIT SEIZOEN:

do 25 apr 2024 om 20u
MARTHA! TENTATIEF / JOHAN PETIT -
KLEIN JOWANNEKE GAAT DOOD
STADSSCHOUWBURG

vr 3 mei 2024 om 20u
THEATER FROEFROE - PRINS ARTHUR V
STADSSCHOUWBURG

zo 19 mei 2024 om 20u
AAFKE ROMEIJN - CONCERT
MUSEUMTHEATER

tickets & meer info
www.ccsint-niklaas.be